

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.
Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „Sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:
főtcza, 98. sz. a.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
Kiadóhivatal:
Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főtcza 2. sz. a.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden vasárnap.
Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Hirdetéseket elfogad: **Haasenstein és Vogler** Budapesten és Bécsben, **G. L. Daube** m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
— **Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyilttér minden sor 10 kr.**
Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmertetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás
az
„EPERJESI LAPOK”
cízmű
társadalmi s gazdasági hetilap II. negyedére.
Előfizetési feltételek:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Az előfizetési pénzek az **Eperjesi Népbank helyiségeibe, főtcza 2. sz. a. intézendők.**
Vidéki előfizetések legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

A Szekcső áradása.
(H. L.) Alig hogy a várva várt tavasznak legelső melegebb napsugarai lövellenek a földre, alig hogy ezeknek szabadító hóhatása alatt a jégkéreg enged s a hólepel olvad, már is szemtanúi voltunk azon évről-évre nagyobb mértékben megújuló jelenetnek, hogy a Szekcső áradása a völgyet, nehezítette a várossal való közlekedést, sőt éjszakánként idején veszedelmessé tették azt. Emlékeinkben megújul a tavalyi év, melynek esős lefolyása alatt ugyancsak a Szekcső hullámai elvitték a szénatermésnek egy részét, beiszapolták a növekedő sarjút s lehetlennitettek még a réten való legeltetést is, — és hány heti vásár lett ezen kalamitások következtében lehetlenné? Oly régi baj az, a mily régen hömpölyögnek e folyócskának, száraz időben csekélyeknek látszó és lusta habjai, de tapasztalt és öreg gazdák állítása szerint e baj évről-évre fokozódik! És mégis! panaszkodunk! okolunk egyet, okolunk másat,

de hogy önmagunk hozzá lássunk a baj orvoslásához, az nem történik! Nem teszünk semmit! Várjuk a sült galambokat melyek majd szánkba repülnek, s melyeket csak falatoznunk kell majd. Megfoghatatlan azon közönyösség, azon kárhózas indolentia, mely még ott is érvényesíti magát, a hol saját magunk közvetlen hasznáról van szó.
A bajnak okait hallottuk, s három pontban lettek azok szakértők által megállapítva; egyik oka a sóvári malomgát, mely nagy magasságánál fogva visszatartja a vizet, s szükség nélkül emeli a vízszintjének tükret; második oknak a folyónak tekervényes és kigyóztat medre tűnt ki, melynek következtében a folyó hossza nagyobbítva, ugyan oly mértékben csökkentetik a víz folyásának sebessége, úgy, hogy a hegyekről nagyobb gyorsasággal lefutó víz íres medret nem találván a szomszédos földekre csap ki; — végre harmadik oknak constatatott, hogy a folyópart szomszédos birtokosai, a helyett hogy a folyó medrét tisztán tartanák és szélesbítették, azt minél sűrűbb fűzfabokor ültetésekkel összeszorítják, s így magok kényszerítik a vizet arra, hogy medrétől kilépjen.
Ezen körülmények kiderítése után a számosan egybegyűlt közbirtokosok nagy lelkesedéssel, nagy de olcsó szavakra törtek ki, hogy ezen okokat el kell távolítani, meg kell szüntetni; — a sóvári gátat le kell vágatni, vagy legalább a malmot a hozzá tartozó gáttal megvenni, s így a baj okozóját eltávolítani, — hogy kell néhány átmetszést eszközölni s ez által a folyó hosszát megrövidíteni, és így a víz lefolyását gyorsítani, — a fűzfa ültetéseket megszorítani, s a folyó medrét legalább olyan szélességre hozni, a milyennel bír az a szomszédos Finta helység határán. Kimerítettük ékesszólásunkat, boldogító öntudattal, hogy tettük mind, mivel

csak tartozánk, eltávoztunk a gyűlésből. S íme annyi évek lefolyása után, ott díszlik a sóvári malom s a hozzá tartozó gát, a Szekcső kényelmesen járja hosszú tekervényes útját, s ha kedve telik maga rövidíti meg azt csak, a fűzfa ültetvény a Szekcső mind két partján sűrűbben és szebben pompázik mint valaha, — és a legkisebb eső is elégséges arra, hogy a különben áldásthozó folyó csapássá váljék. Az egy évben kárba veszett termésnek ára is nagy részben elégséges volna a legszükségesebb munkálatok foganatosítására, ha felhagynak azon intencióval, hogy nagyszerű vízszabályozást viszünk végbe, melynek költségei jóval túlhaladják erőnket.
Ideje volna hogy tegyünk valamit, a város várművelme csökken, a lakosok kénytelenek élelmi cikkeit áradások idejében drágábban vásárolni, s mennyi vagyon és érték vész el a mellett. Ha a közbirtokosság maga tehetetlennek mutatkozik e körül, hogy a maga baján, maga segítsen, ám tegye a kezdeményezést a hatóság, kinek így is feladata az adózók érdekeit szemmel tartani, és a ki mint városi vagyonnak kezelője, úgy is közvetlenül érdekelve van, e dolog körül; — ott van a törvény a vizek szabályozásáról, alkosson ilyen szabályozó társulatot! De ne riadjon vissza az első nehézségektől, kötelessége is hogy helyt álljon a gáton!

A városi képviselőtestület köréből.
A városi képviselő testület f. é. márczius hó 21-én közgyűlést tartott, mely alkalommal Gerevics Gusztáv tanár és Kubinyi Aurél ügyvéd lettek a polgári esküt.
Elnöklő polgármester ezután előterjeszté, hogy a városi erdő a kormány által megkötött egyezmény értelmében gyakorlandó kezelés végett, az államerdészeti képviseletében eljár Kalmár Tivadar sóvári m. kir. erdőmester és Szojka

T Á R C Z A.
Az első szerelem.
— Egy agglégény morphonidirozása. —
(H. B.) Kéjt szívunk a nők szemeiből, gyönyört dadognak ajkai, ingert lehel alakjuk, szédítő boldogságot ígér mosolyuk s véghetetlen élvét ama sok apró kedveskedés, melylyel a szelleműs nő ezer férfi szívét is hevesen megdobogtatja.
Hát még szerelmük!
Szerelmük nélkül az élet egy kopár szirt, szívünk szomorú fűzfa rajta és gonosz csillagzat alatt született az, ki a szerelemről csak keserűséggel, gúnnyal vagy közönyvel emlékezik meg.
Nekem fényesen ragyogott egykoron e csillagzat!
De hogy is ne?
Huszonnégy éves voltam!
Ily korban a férfi szíve valódi boszorkányt, forr, bugyborékol benne valamennyi vágy, valamennyi érzelm, s hogy ily korban a felizgató szív meg nem pattan vagy meg nem reped, az csak onnét van, mert igen ruganyos s oly könnyen tágul, mint egy fiatal özvegy szíve.
E korban rajongunk az egész női nemért.
E korban megbámultam a japán nők mandula szeméit, csodáltam a kínai nők gyengédségét, rajongtam az eszkimó hölgyek hűségén, belebolondultam a hindú özvegyek vigasztalhatatlanságába, tiszteltem a néger asszonyok kevésszédűségét, gyönyörködtem a görög nők klaszikus sóhajaiban, az olasz nők forró szerelmében,

az andalusiai nők exotikus epedéseiben, megcsodáltam a francia nők élénkségét, az angol nők komolyságát s a germán hölgyek holdvilágos prózáját. . . . De azt találtam, hogy a magyar nők nincsen párja. Mind ama tökélyek melyekkel képzeletünk az egyes nemzetek hölgyeit feluházza, mindezek együtt vannak egyesítve a magyar nőben.
Ereibe olasz vér, szívében germán hűség, fejében francia élénkség, csókjaiban andalusiai lágyág és szemeiben . . . óh istenem, szemeiben annyi az érzelm, hogy a szemekből meg lehetne írni az érények és szenvedélyek világtörténetét!
Ily nő volt Margitom is.
Magasztos eszmékkal és foltozott cipőkkel, érzelmektől dagadt szívevel, s üres zsebekkel — így ábrándoztam egy napon Pesten a Margitszigeten nem tudván magam elhatározni, mily nőt szeressem. Elöttem lebegett Homer Helenája, Horác Lalagen-je, Dante Beatrice-je, Petrarca Laurája, Göthe Gretchen-je, Kleist Kätchen-je, Petőfi Etelkája . . . ekkor láttam meg először Margitot.
Midőn reám nézett, úgy tetszett nekem, mintha az ég megnyílt volna előttem, s én a kerubok és szerafor oratoriumát hallgatni véltem, midőn ugyanazon padon, mellettem helyt foglalva édes mamájához így szólott: „Mily gyönyörű e hely!”
Megismerkedtünk. E hely lett kedvenc mulató-s midőn a szigetre átköltözködtek, állandó találkozási helyünk.
Oh azok a szép juniusi csillagos esték! E-en esték a szerelmesek kedvéért vannak teremve. De tovább!

. . . . A kilőtt szerelmi nyíl nem tér ki, ha mindjárt Caesar szíve is állana útjába.
Hát még hogyan tért volna ki az én szívem előtt, melynek egyetlen vágya volt: szeretni.
Szeretni! Mily sajtáságos kín az. Féltem előtte szívemet feltárni, féltem reá nézni, nehogy szemeimből kiolvassa a mi szívemben forr. Mindent csak őt láttam. — „Oh Margit minden gondolat, mely agyamban támad végső következményeiben veled foglalkozik. Minden remény, mely szívemben kél te reád vonatkozik. Minden fájdalom éretted fáj. Minden gyönyöreimet te néked áldozom. Érzéketlen vagyok minden iránt, a mi nem vonatkozik tereád. A művészet nem szól többé hozzám a zene szavaiban, csak a te szavadat hallom, e színgazdag tájkép előttem csak paradicsom, melyben veled friss levegőt szívni óhajtanék. Ha olvasok, minden sor úgy szól hozzám, mintha ajkaidról jönne. Sokszor babonás is vagyok. Elhittem magammal, ha ezt vagy amazt teszem, boldog vagy boldogtalan leszek. Jóslat gyanánt veszem, ha a szellő egy lehulló levelet jobbra vagy balra elvisz. Nyugtalan elégedetlen, sóvárgó epedő vagyok. Szeretnék neked írni, veled beszélni, szívemre zárni . . . szeretnék . . . óh istenem tudom is én mi a bajom.”
Ilyen az igazi szerelem, és ilyen a hangja! E hang meggyőző, mert szívhez szól és mert szívhez szól viszhangra talál. E viszhang az — melytől az emberi szív annyira megdöbben, midőn először hallja, de egyúttal kéjben is úszik, hogy sír és ujjong, midőn a másik szívre borul.
Szép juniusi este volt. Csendesség terült el a szigeten. Lassan folydogált az arany holdtól

A megyei kórházi ügyek.

(Az évi alispáni jelentés alapján.)

Gyula m. k. erdésznek, Krajzell Aladár v. tanácsnok közbenjötté mellett f. é. márcz. 15-én adattak át; továbbá: hogy a cukor-, kávé- és sörfogyasztási adó beszédese a városra utaltatott. S mint-hogy az ezen czímen igényelt pénzösszeg, daczára annak, hogy a lakosok száma fogy s az elszegényedés terjed, még a mult évnel is magasabb: a v. ügyész megbízott, hogy ezen kivetés ellen felszólamlást adjon be.

Ezen előterjesztések tudomásul vétettek.

Az országos iparművészeti múzeum városunk levéltárának a Budapestben rendezett könyvkiallítás sikerének előmozdításáért elismerő díszokmányt küldött, mely a levéltárban fog elhelyeztetni.

A „Zöldfa”-épülethez tartozó kertnek Haltenberger Rezső által kérelmezett bérbeadása iránti intézkedésekkel a v. tanács bízott meg.

A szegedi királyi biztos köszönetét fejezi ki a Szeged város befásítására küldött s jó állapotban oda érkezett facsemetékért.

A nagysárosi mómalom igazgatósága értesíti a város közönségét, hogy a f. é. február hó 14-én tartott társulati közgyűlés évi nyeresiményéből 2000 frtnyi összeget szavazott meg a városunkban létesítendő vízvezeték céljára, oly módon, hogy a töke a társulatnál 5%-kal fog kamatoztatni mindaddig, míg a vízvezeték létesítése tényleg megkezdetik.

A közgyűlés a mómalom-társulatnak ezen jótékony czélú adományért köszönetét fejezte ki.

A tanács előterjeszti, hogy Reisinger László, a szentlászlóhegyi mulatóhely bérleje, ki azt 1831-ik évi ápril hó 1-jétől számítandó három évre vette bérbe, abbéli kérelmét adta elő, hogy a f. évi ápril hó 1-jétől 1884-ik évi marcius hó végéig még hátralévő évre nézve a bérletét mentessék fel s illetve, hogy ezen évre nézve saját kárára és költségére új árverés rendelkezés el.

Az ezen kérelem folytán elrendelt árverés eredménye az volt, hogy Berger Herman a „fekete sas”-hoz czímzett vendégfogadó bérleje oly ajánlatot tett, melynek értelmében késznek nyilatkozott, a kérdéses mulatóhelyet f. é. ápril 1-től számítandó 4 évre bérbe venni, még pedig az első évre — tekintettel a kezdetben szükséges beruházásokra — 170 frtnyi, minden további évre nézve pedig 220 frtnyi bér mellett. Reisinger az árverés ezen eredményére nézve meghallgattatván, abba belenyugodott. Ezen előterjesztést a közgyűlés jóváhagyó tudomásul vette.

A helybeli ev. tanítóképző intézet tanárai részére 6 ölnyi tűzifaillemény ezen évre is megszavaztatott. Ezen alkalommal megjegyeztetett, hogy a városi erdők kezelésével megbízott m. kir. erdész tűzifatermelési előirányzatainak készítésénél ezentúl nem a szükségletet, de az erdők termelő képességét veendő alapul; miért is aggály merült fel az iránt, vajjon jövőre a már megállapított fajárandóságok fedezése nem fog-e nehézségekbe ütközni. Ezen aggály ellenében felhozott, hogy ezen körülményre az üzemterv kidolgozásánál figyelemmel lesznek.

Végül olvastatott a polgármesternek 1882-ik évi jelentése, melyet a közgyűlés feszült figyelemmel hallgatott végig. E jelentés kimerítő képét tárja elénk városunk mult évi történetének, s számos becses adatot tartalmaz. A közgyűlés a polgármesternek e jelentésért köszönetét fejezte ki s tekintve, hogy az a nagy közönségre nézve is kiváló érdekelt bír, lapunk szerkesztősége határozatilag felkérte, hogy a jelentést egész terjedelmében közölje. Az előterjesztés közlését ennél fogva a jövő számban kezdjük meg.

Megvénken évek óta a betegápolási pótlék 2 százalék. Főleg azon oknál fogva, mert ezen adó a jobb viszonyok között levő megyék és városok javára eső munkásokért fizettetik — a megyei bizottság már ismétellen felterjesztést tett, melyben a betegápolási költségeknek országos adó alapján való fedezése kérelmezett.

De eddig hiába! a megyei alispán a f. é. márcz. hó 19-iki megyei gyűlésben igen erélyesen kelt ki évi jelentésében ezen abnormis állapot ellen:

E jelentés szerint megvénken a kórházi áponczok ügyeinek tárgyalása már-már oly mérvet ölt, — hogy a lényegesebb közigazgatási ügyek menetét veszélyezteti.

Állításának igazolására — annak felemlítése után, hogy az első és harmad aljegyző úgyszólván csakis kórházi áponczok ügyében alkalmaztatnak általa előadóknak, s hogy az országnak egy kórházi igazgatója sincs, kinek a kórházi áponczok ügyeivel oly sok dolga volna mint neki, — s e miatt ideje legnagyobb részét ő is ezen meddő ügyekre lévén kénytelen fordítani, a megyénk javára érvényesíthető tanulmányokban akadályozva van. — A kórházi áponczok ügyeinek miniszteri szabályrendelettel előírt nehézköz rendszerét egész terjedelmében a következőkben ismerteti:

Mihelyt valamely beteg kórházba fölvetetik, tartozik az intézet a beteg okmányai illetőleg bementése alapján oly jegyzőkönyvet fölvenni, melynek nyomán a beteg illetősége, vagyoni állapota és az érte fizetni kötelezettek megállapíthatók legyenek.

A kórház ezen betegfelvételi jegyzőkönyvet a vizsgálat folytatása illetve az illetőség megállapítása céljából a beteg által bementett illetékes hatóságnak megküldi, — s ez az illetőségre vonatkozó tárgyalást megindítja.

Ezután a kórház ha az ápoltatás 3 hónapig nem tartott, a beteg kilépte vagy halála után azonnal, különben pedig minden 3 hó eltelté után a számlát ugyanazon törvényhatóságnak küldi meg, melyet a beteg felvételéről értesített, — és ezen törvényhatóság köteles az ápolási költséget és pedig tekintet nélkül arra, vajjon az ápolat iránt megindított tárgyalás befejeztetett-e vagy sem? a kórháznak azonnal megküldeni.

A kórházi tápdíj megküldése és a nyugta beérkezése után a kórházzal való érintkezés befejeztetett, — s azon kórházi áponczok ügyei is, kiknek illetőségét a község beismerte és vagyon-talanok avagy egyes ritka esetben az illetékes községben a fizetőképesség megállapíttatik, — minden nehézség nélkül lebonyolíttatnak.

De a betegápolási költséget az illetékes törvényhatóság betegápolási alapja tartozik fedezni, — így tehát minden törvényhatóságnak érdekében áll az illetőség kérdésében a lehető akadályokat gördíteni; kétes illetőségi ügyekben tehát rendszeren, egy évekre terjedő tárgyalás fejlődik, mely — miután a bementett illetőségi megye rendszeren azon helyzetben van, hogy évek előtt a községből eltávozott, ott többnyire egészen ismeretlen egyének — avagy ily eltávozottak családtagjairól van szó, — egy oly eltérő mint Sáros megye igen kedvezőtlen, mert az általunk lelkisimere ezen kikutatott születési okmány bizonyíték ellentünk, s tőlünk kívánatlik, hogy mi 20—30 év óta távol levő egyének életviszonyait

kiderítsük, igazoljuk, hogy ezen időn át hol fizettek adót? hol nyert illetőséget? kórházba jutás előtt volt-e szolgálalban? stb. mind oly teendők, melynek eszközzése az anyakönyvvezetőt, a községi előjáróságot, a szolgabírói s alispáni hivatalt és a más törvényhatóságok ugyanazon hatóságait minden egyes kérdéses ügyben számtalanszor veszik igénybe, és mi célból? hogy sokszor egy-két frt kórházi költségnek mely törvényhatóság által fedeztetése constatalassék.

Hogy a kórházi áponczok számáról is némi tájékozást nyujtson, statisztikai datok alapján kimutatja a megyei alispán, hogy az elmúlt évben 849 egyén ügye fordult elő, — s azonkívül még az elmúlt évekből 411 egyénről a tárgyalás folyamában volt ez utóbbiak sorában még 1876-ik évből 5, 1877-ik évből 7, 1878-ból 21, 1879-ből 35, 1880-ik évből 25 — a többi az 1881. évből; ezek közül a mult év folyama alatt végleg elintéztetett: az 1876. évből 4, 1877. évből 5, 1878. évből 8, 1879. évből 22, 1880. évből 12 és az 1881. évből 211; úgy hogy az 1876-tól egész 1881. év végéig, ápolak közül még mindig 149-nek ügye maradt tárgyalás alatt, melyhez hozzá adván az 1882-ik évből a nyilvántartásba átvitt 109 ápolat ügyét — összesen 338 bonyolított ügynek a tárgyalása van folyamatban, mely 5781 frt 76 krt képvisel, s az 1881. év végével nyilvántartásban maradt 5661 frt 52 krnyi összeg — valamint az 1882-ik évben kiutalványozott 9075 frtnyi ápolási díjra, a legbehatóbb nyomasztások daczára csak is 1660 frt 27 kr. lett megterítve s 7294 frt 49 kr. pedig szegénységi bizonyítványok alapján törlesztésbe hozatott.

Világos tehát ebből, hogy azon felállított elv folytán, hogy minden közkórházi költség a kórháznak megtérítendő, annál is inkább, egy országos betegápolási alap létesítését igényli, mert hazánk népesedési viszonyainál fogva, a mostohább anyagi viszonyok között levő vidékek szolgáltatják a jobb vidékek részére a munkaerőt, s miután a mai nemzetgazdasági fogalmak szerint nem a munkaerőt szolgáltató, de az azt felhasználó vidékek tartatnak előnyben lévőknek — a logikai és államtudományi fogalmak szerint, igazságtalan és helytelen egy oly törvény, mely ugyanazon ország népesedési mozgalom hátrányait a nyertes feljára — a szegényebb hátrányára kizsákmányolja — s czélszerűtlen egy oly közigazgatási rendszer, mely meddő eredmények miatt a hatósági közegek munkaerejét tulságosan igénybe vehet, — az alakiasság kedvéért feláldozza a lényegét — s a particularistikus szempontok érdekében oly tárgyi kiadások s munkaerő fordítás rendszerét, mely az elérni szándékolt cél elérése esetén is — az eredményt felemészti — tetemes veszteséggel járja. Miután pedig az 1875. évi III. t. cz. a betegápolási költségeket a munkaerőt vesztő szegényebb vidékekre hárítja, s miután még mi 2 százaléknyi betegápolási pótlék kivetésére vagyunk utalva, addig a munkaerő előnyét élvező jobb modú megyék legtöbbje 1/2 százaléknyi pótlékot sem merít ki, indokoltnak látja s indítványozza, hogy a megyei közönség a hivatkozott törvény módosítása, illetve betegápolási költségeknek országos alpból való fedezése s egy oly közigazgatási rendszernek, mely a megyei hatóság munkaerejét meddő czélok elérésére tulságosan igénybe nem veszi — megállapítása céljából a kormányhoz egy felterjesztés intéztessek.

Természetesen, hogy ezen indítvány egyhangulag elfogadtatott.

tündöklő Duna, nesztelenül lebegett a kellemes éjjeli szellő a ligetben . . . minden nyugodt vala, csak a juniusi rózsáktól körülövedzett kolostoromok között dalolt édesen a szerelmesek madara . . . a csalogány.

Ah ha tudná elmesélni, ah ha tudná elregegni . . . mit látott, mit hallott!

Az a sok ölelés és forró csók, az a sok elhaló sóhaj és ellágyulás, az a sok szűzies és kéjes pirulás . . . a mi itt történt — bizonyosan ez az oka annak, hogy e helyen a rózsák pirosabbak, s a csalogány dalai lágyabbak mint másutt. . . . Együtt ültünk . . . fejét vállamra hajtá . . . enyém volt.

„Margitom édes . . . szép szűzem . . .”
„Szeretsz? . . . óh szólj . . . szólj százszor . . . ezerszer . . . édes Bélám . . .”

„Nézz szemembe. Mi ragyog abban, mi mosolyog ott midőn szemem szemébe elmerül? Margit, ne stúsd le szemeidet, ne fordúlj el . . . nem látam nőt e szép földön, kinek homlokára, arczára s egész alakjára az istenség oly bájt és megigéző hatalmat öntött volna, mint a te alakodra . . . a te nemes, szemérmes . . . szűzies alakodra.”

„Kiméj egy szegény leányt . . . hisz neked sok szabad a mit másnak merni sem lehet; tudom, hogy a mit nekem mondál, azt már elmondad igen sokszor . . . másnak.”

„Nem édesem . . . én nem vagyok azon ember, kinek a hír mond. Igaz, hogy elmerültem a pillanatnyi mámor tengerébe; igaz, hogy megfeledkeztem a női erényről s gúnyoltam szerelmüket . . . de ily állapot nem természetes, szívem szeretni vágyott . . .”

„És szállt virágról virágra, szívta a virágból a mézt s ott hagyva kelyhében az ölé mérget.”

„Nem volt az szerelem, csak játék volt az. Unalom szűlte, unalom ölte meg.”

„És eredménye az lett, hogy az élet legnemesebb gyönyörét, a mély állandó szerelmet képtelen vagy érezni.”

„Ne ítélj el. Lelkem magasabbra vágyott.

„Ígazi nőt kerestem és e helyett találtam oly mindennapiságot a gondolkodásmódban s oly rémítő tresszést és silányságot a nőben, hogy lelkem visszabozadt.”

„Pedig a nő kedélye a boldogság és örömek kincsűs szentélye.”

„E szentély eddig zárva volt előttem.”

„Vagy pedig vaksgodban összetört kezeid alatt.”

„Nem üres farszto izgatottság volt a mit eddig éreztem . . . profanálása a szerelemnek . . . czáfolata a női hűség elméletének . . . csak a szerelem phisikája volt . . . olthatlan és kielégíthetlen szomj a női eszmény után.”

„Így beszél a férfi; de vajjon nincs-e joga a nőnek hasonlólt követelni? Ha kevesen is, de vannak mégis nők kik úgy szomjaznak egy férfiu lélek eszménye után, mint az eltikkadt szarvas a friss forrás után és kik nagyon szeretnek de nagyon viszonszerettetni óhajtanak.”

„Óh igen igen, te vagy ily nő!”

„Hallgass meg. Kegyemért sok férfi esdekelt, de mint a sphynx összezúzta a szírteken mindazokat, kik talányait meg nem fejtették, úgy zútam össze én is mind amaz alakokat, melyeket képzelő tehetségem azon férfiakról alkotott, kik hozzám közeledtek és engem meg nem értettek.

S mily koldús szegény az a szív, melyet a teremtés urainak legtöbbje üres keblében hord!”

„Ígazad van, szeretni csak kevés tud. De ha találkozik két rokon vagy lélek . . . szerelmük ragyogó csillagpár a szerelem történetében. Ily nő kincs a férfira nézve. Érezni csókja között — hol annyi az édesség — hogy kéjjel rebesgeti nevet; látni szemeiből — hol oly mély a szerelem, hogy bizalommal csüng arczán — a legédesebb álom, melyet halandó e földön álmodhat. Margitom! . . . a te karjaidban int felém a boldogság paradicsoma, kebleden elhallgat és meghal a gond, a fájdalom, a bú és ha szemeidből reám ragyog a vigasztaló szerelem, akkor érzem, hogy te vagy nekem azon szelid geniusz, kinek ajkairól szívom az életet.

„Oh édes Bélám . . . számláld meg hát szívem dobbanásait, midőn szerelmet suttognak ajkaim s érezd meg álmodott vágyaidnak gyönyörét. . . .”

Dicsőségem lesz magam védeni és boldogságom engedni.

A Duna vize lassan folydogált . . . csendesség terült el a szigeten, nesztelenül lebegett a kellemes éjjeli szellő a ligetben . . . csak a csalogány dalolt még édesebben, még lágyabban, mintha himnuszt zengett volna a boldogság leirhatatlan perczere!

És most?! Előttém arczképe . . . tündöve nézem e vonásokat, szívem elszorúl . . . szemembe könnyek tódulnak . . . reszkető kézzel emelem ajkaimhoz e szende képet, felsóhajta:

„Istenem mily szép álom — volt!”

darab
vijgát
Örömi
vidéki
népszi
Van
operet
tenőre
fogást
komika
színész
előada
magát
sulat
múpár
gyozód
bel- és
érdekl
gyozón
rosunk
ügyéne
társula
színház
pártfog
számít.
It
rosa k
nemcsa
hanem
azt mé
M
nyilatka
kielégít
sulaton
sége
nem le
E
lunk s
fog, mi
nyitani
műzles
beli ev.
felszólit
57 krt
a Magy
szeghez
a tanít
osztály
tály ifj
ifjusága
7 frt
25 kr.
II. oszt
tály ifj
kivül a
sége al
gyűjtött
fias czé
összesen
nek em
f. hó
bevétele
30 kr.
tett 77
117 frt
11 frt 3
A „Szé
59 kr.
levonás
szegnek
alapanak
felülfiz
szeg az
dön az
374. T
1883.
Az
mint ve
végreha
1.
telekjké
úgy a 8
2.
3.
hivatalo
dél előtt
4.
készpén
bánatpé
5.
1-ső
számítv

A megyei kórházi ügyek.

(Az évi alispáni jelentés alapján.)

Gyula m. k. erdésznek, Krajzell Aladár v. tanácsnok közbenjárta mellett f. é. márcz. 15-én adattak át; továbbá: hogy a cukor-, kávé- és sörfogyasztási adó beszédese a városra utaltatott. S mint-hogy az ezen czímen igényelt pénzösszeg, daczára annak, hogy a lakosok száma fogy s az elszegényedés terjed, még a múlt évinél is magasabb: a v. ügyész megbízott, hogy ezen kivetés eilen felszámolást adjon be.

Ezen előterjesztések tudomásul vétettek.

Az országos iparművészeti múzeum városunk levéltárának a Budapestben rendezett könyvkiallítás sikerének előmozdításaért elismerő díszokmányt küldött, mely a levéltárban fog elhelyeztetni.

A „Zöldfa”-épülethez tartozó kertnek Haltenberger Rezső által kérelmezett bérbeadása iránti intézkedésekkel a v. tanács bízott meg.

A szegedi királyi biztos köszönetét fejezi ki a Szeged város befásítására küldött s jó állapotban oda érkezett facsemetékért.

A nagyszárosi műmalom igazgatósága értesíti a város közönségét, hogy a f. é. február hó 14-én tartott társulati közgyűlés évi nyeresiményéből 2000 frtnyi összeget szavazott meg a városunkban létesítendő vízvezeték czéljára, oly módon, hogy a tőke a társulatnál 5%-kal fog kamatoztatni mindaddig, míg a vízvezeték létesítése tényleg megkezdetik.

A közgyűlés a műmalom-társulatnak ezen jótékony czélú adományért köszönetét fejezte ki.

A tanács előterjeszti, hogy Reisinger László, a szentlászlóhegyi mulatóhely bérloje, ki azt 1831-ik évi ápril hó 1-jétől számítandó három évre vette bérbe, abbéli kérelmét adta elő, hogy a f. évi ápril hó 1-jétől 1884-ik évi márczius hó végéig még hátralévő évre nézve a bérlettől mentessék fel s illetve, hogy ezen évre nézve saját kárára és költségére új árverés rendeltesék el.

Az ezen kérelem folytán elrendelt árverés eredménye az volt, hogy Berger Herman a „fekete sas”-hoz czímezett vendégfogadó bérloje oly ajánlatot tett, melynek értelmében késznek nyilatkozott, a kérdéses mulatóhelyet f. é. ápril 1-től számítandó 4 évre bérbe venni, még pedig az első évre — tekintettel a kezdetben szükséges beruházásokra — 170 frtnyi, minden további évre nézve pedig 220 frtnyi bér mellett. Reisinger az árverés ezen eredményére nézve meghallgattatván, abba belenyugodott. Ezen előterjesztést a közgyűlés jóváhagyó tudomásul vette.

A helybeli ev. tanítóképző intézet tanárai részére 6 ölnyi tűzifailtemény ezen évre is megszavaztatott. Ezen alkalommal megjegyeztetett, hogy a városi erdők kezelésével megbízott m. kir. erdész tűzifatermelési előírásainak készítésénél ezenkívül nem a szükségletet, de az erdők termelő képességét veendő alapul; miért is aggály merült fel az iránt, vajjon jövőre a már megállapított fajárandóságok fedezése nem fog-e nehézségekbe ütközni. Ezen aggály ellenében felhozott, hogy ezen körülményre az üzemterv kidolgozásánál figyelemmel lesznek.

Végül olvastatott a polgármesternek 1882-ik évi jelentése, melyet a közgyűlés feszült figyelemmel hallgatott végig. E jelentés kimerítő képét tárja elénk városunk múlt évi történetének, s számos becses adatot tartalmaz. A közgyűlés a polgármesternek e jelentésért köszönetét fejezte ki s tekintve, hogy az a nagy közönségre nézve is kiváló érdeklődést, lapunk szerkesztősége határozottan felkérte, hogy a jelentést egész terjedelmében közölje. Az előterjesztés közlését ennél fogva a jövő számban kezdjük meg.

Megyéinkben évek óta a betegápolási pótlék 2 százalék. Főleg azon oknál fogva, mert ezen adó a jobb viszonyok között levő megyék és városok javára eső munkásokért fizetettik — a megyei bizottság már ismételen felterjesztést tett, melyben a betegápolási költségeknek országos adó alapján való fedezése kérelmezett.

De eddig hiába! a megyei alispán a f. é. márcz. hó 19-iki megyei gyűlésben igen erősen kelt ki évi jelentésében ezen abnormis állapot ellen:

E jelentés szerint megyénkben a kórházi áponczok ügyeinek tárgyalása már-már oly mérvet ölt, — hogy a lényegesebb közigazgatási ügyek menetét veszélyezteti.

Állításának igazolására — annak felemlítése után, hogy az első és harmad aljegyző úgyszólván csakis kórházi áponczok ügyében alkalmaztatnak általa előadónak, s hogy az országnak egy kórházi igazgatója sincs, kinek a kórházi áponczok ügyeivel oly sok dolga volna mint neki, — s e miatt ideje legnagyobb részét ő is ezen meddő ügyekre lévén kénytelen fordítani, a megyénk javára érvényesíthető tanulmányokban akadályozva van. — A kórházi áponczok ügyeinek miniszteri szabályrendelettel előírt nehézkes rendszerét egész terjedelmében a következőkben ismerteti:

Mihelyt valamely beteg kórházba fölvetetik, tartozik az intézet a beteg okmányai illetőleg bemondása alapján oly jegyzőkönyvet fölvenni, melynek nyomán a beteg illetősége, vagyoni állapota és az érte fizetni kötelezettek megállapíthatók legyenek.

A kórház ezen betegfelvételi jegyzőkönyvet a vizsgálat folytatása illetve az illetőség megállapítása czéljából a beteg által bemondott illetékes hatóságnak megküldi, — s ez az illetőségre vonatkozó tárgyalást megindítja.

Ezután a kórház ha az ápolatás 3 hónapig nem tartott, a beteg kilépte vagy halála után azonnal, különben pedig minden 3 hó eltelte után a számlát ugyanazon törvényhatóságnak küldi meg, melyet a beteg felvételéről értesített, — és ezen törvényhatóság köteles az ápolási költséget és pedig tekintet nélkül arra, vajjon az ápolat iránt megindított tárgyalás befejeztetett-e vagy sem? a kórháznak azonnal megküldeni.

A kórházi tápdíj megküldése és a nyugta beérkezése után a kórházzal való érintkezés befejeztetett, — s azon kórházi áponczok ügyei is, kiknek illetőségét a község beismerte és vagyon-talanok avagy egyes ritka esetben az illetékes községben a fizetési képesség megállapítottatik, — minden nehézség nélkül lebonyolítottatnak.

De a betegápolási költséget az illetékes törvényhatóság betegápolási alapja tartozik fedezni, — így tehát minden törvényhatóságnak érdekében áll az illetőség kérdésében a lehető akadályokat gördíteni; kétes illetőségi ügyekben tehát rendszeren, egy évekre terjedő tárgyalás fejlődik, mely — miután a bemondott illetőségi megye rendszeren azon helyzetben van, hogy évek előtt a községből eltávozott, ott többnyire egészen ismeretlen egyének — avagy ily eltávozottak családtagjairól van szó, — egy oly megére mint Sárosmegeje igen kedvezőtlen, mert az általunk lelkiismeretesen kikutatott születési okmány bizonyíték ellenünk, s fölünk kívánatlik, hogy mi 20—30 év óta távol levő egyének életviszonyait

kiderítsük, igazoljuk, hogy ezen időn át hol fizettek adót? hol nyert illetőséget? kórházba jutás előtt volt-e szolgálalban? stb. mind oly teendők, melynek eszközzése az anyakönyvvezetőt, a községi előjáróságot, a szolgabírói s alispáni hivatalt és a más törvényhatóságok ugyanazon hatóságait minden egyes kérdéses ügyben számtalanszor veszik igénybe, és mi czélból? hogy sokszor egy-két frt kórházi költségnek mely törvényhatóság által fedeztetése constatáltassék.

Hogy a kórházi áponczok számáról is némi tájékoztatást nyújtson, statisztikai adatok alapján kimutatja a megyei alispán, hogy az elmúlt évben 849 egyén ügye fordult elő, — s azonkívül még az elmúlt évekből 411 egyénről a tárgyalás folyamatban volt ez utóbbiak sorában még 1876-ik évből 5, 1877-ik évből 7, 1878-ból 21, 1879-ből 35, 1880-ik évből 25 — a többi az 1881. évbéli; ezek közül a múlt év folyamán alatt végleg elintéztetett: az 1876. évből 4, 1877. évből 5, 1878. évből 8, 1879. évből 22, 1880. évből 12 és az 1881. évbéliek közül 211; úgy hogy az 1876-tól egész 1881. év végéig, ápolak közül még mindíg 149-nek ügye maradt tárgyalás alatt, melyhez hozzá adván az 1882-ik évből a nyilvántartásba átvitt 109 ápolat ügyét — összesen 338 bonyolított ügynek a tárgyalása van folyamatban, mely 5781 frt 76 krt képvisel, s az 1881. év végével nyilvántartásban maradt 5661 frt 52 krnyi összeg — valamint az 1882-ik évben kiutalványozott 9075 frtnyi ápolási díjra, a legbehatóbb nyomozások daczára csak is 1660 frt 27 kr. lett megtérítve s 7294 frt 49 kr. pedig szegénységi bizonyítványok alapján törlesbe hozatott.

Világos tehát ebből, hogy azon felállított elv folytán, hogy minden közkórházi költség a kórháznak megtérítendő, annál is inkább, egy országos betegápolási alap létesítését igényli, mert hazánk népesedési viszonyainál fogva, a mostohább anyagi viszonyok között levő vidékek szolgálatjára a jobb vidékek részére a munkaerőt, s miután a mai nemzetgazdasági fogalmak szerint nem a munkaerőt szolgáltató, de az azt felhasználó vidékek tartatnak előnyben lévőknek — a logikai és államtudományi fogalmak szerint, igazságtalan és helytelen egy oly törvény, mely ugyanazon ország népesedési mozgalom hátrányait a nyertes fél javára — a szegényebb hátrányára kizsákmányolja — s czélszerűtlen egy oly közigazgatási rendszer, mely meddő eredmények miatt a hatósági közegek munkaerejét tulságosan igénybe vevén, — az alakiasság kedvéért feláldozza a lényegét — s a particularistikus szempontok érdekében oly tárgyi kiadások s munkaerő fordítást rendszeresít, mely az elérni szándékolt cél elérése esetén is — az eredményt felemészti — tetemes veszteséggel járja. Miután pedig az 1875. évi III. t. cz. a betegápolási költségeket a munkaerőt vesztő szegényebb vidékekre hárítja, s miután még mi 2 százaléknyi betegápolási pótlék kivetésére vagyunk utalva, addig a munkaerő előnyét élvező jobb modú megyék legtöbbje 1/2 százaléknyi pótléket sem merít ki, indokoltnak látja s indítványozza, hogy a megyei közönség a hivatkozott törvény módosítása, illetve betegápolási költségeknek országos alappól való fedezése s egy oly közigazgatási rendszernek, mely a megyei hatóság munkaerejét meddő czélok elérésére tulságosan igénybe nem veszi — megállapítása czéljából a kormányhoz egy felterjesztés intéztessek.

Természetesen, hogy ezen indítvány egyhangúlag elfogadtatott.

tündöklő Duna, nesztelenül lebegett a kellemes éjjeli szellő a ligetben . . . minden nyugodt vala, csak a juniusi rózsáktól körülövedezett kolostoromok között dalolt édesen a szerelmesek madara . . . a csalogány.

Ah ha tudná elmesélni, ah ha tudná elregegni . . . mit látott, mit hallott!

Az a sok ölelés és forró csók, az a sok elhaló sóhaj és ellágyulás, az a sok szűzies és kejes pirulás . . . a mi itt történt — bizonyosan ez az oka annak, hogy e helyen a rózsák pirosabbak, s a csalogány dalai lágyabbak mint másutt. . . . Együtt álltunk . . . fejét vállamra hajtá . . . enyém volt.

„Margitom édes . . . szép szűzem . . .”
„Szeretsz? . . . óh szólj . . . szólj százszor . . . ezerszer . . . édes Bélám . . .”

„Nézz szemembe. Mi ragyog abban, mi mosolyog ott midőn szemem szemébe elmerül? Margit, ne süsd le szemeidet, ne fordulj el . . . nem látam nőt e szép földön, kinek homlokára, arczára s egész alakjára az istenség oly bájt és megigéző hatalmat öntött volna, mint a te alakodra . . . a te némes, szemérmes . . . szűzies alakodra.”

„Kímélj egy szegény leányt . . . hisz neked sok szabad a mit másnak merni sem lehet; tudom, hogy a mit nekem mondál, azt már elmondad igen sokszor . . . másnak.”

„Nem édesem . . . én nem vagyok azon ember, kinek a hír mond. Igaz, hogy elmerültem a pillanatnyi mámor tengerébe; igaz, hogy megfellekedtem a női erényről s gúnyoltam szerelmüket . . . de ily állapot nem természetes, szívem szeretni vágyott . . .”

„És szállt virágról virágra, szíva a virágból a mézt s ott hagyva kelyhében az ölé mérget.”

„Nem volt az szerelem, csak játék volt az. Unalom szülte, unalom ölte meg.”

„És eredménye az lett, hogy az élet legnemesebb gyönyörét, a mely állandó szerelmet képtelen vagy érezni.”

„Ne ítélj el. Lelkem magasabba vágyott.

Igazi nőt kerestem és e helyett találtam oly mindennapiságot a gondolkodásomban s oly rémisztő trességet és silányságot a nőben, hogy lelkem visszaborzadt.”

„Pedig a nő kedélye a boldogság és örömszök kincsűs szentélye.”

„E szentélyem eddig zárva volt előttem.”

„Vagy pedig vakságodban összetört kezeid alatt.”

„Nem üres fárasztó izgatottság volt a mit eddig éreztem . . . profanálása a szerelemnek . . . czáfolata a női hűség elméletének . . . csak a szerelem phisikája volt . . . olthatlan és kielégíthetlen szomj a női eszmény után.”

„Így beszél a férfi; de vajjon nincs-e joga a nőnek hasonló követelni? Ha kevesen is, de vannak mégis nők kik úgy szomjaznak egy férfiú lélek eszménye után, mint az eltikkadt szarvas a friss forrás után és kik nagyon szeretnek de nagyon viszontszerettetni óhajtanak.”

„Óh igen igen, te vagy ily nő!”

„Hallgass meg. Kegyemért sok férfi esdekelt, de mint a sphynx összevázta a szírteken mindazokat, kik talányait meg nem fejtették, úgy zútam össze én is mind amaz alakokat, melyeket képzelő tehetségem azon férfiúkról alkotott, kik hozzám közeledtek és engem meg nem értettek.

S mily koldús szegény az a szív, melyet a teremtés urainak legtöbbször üres keblében hord!

„Ígazad van, szeretni csak kevés tud. De ha találkozik két rokon vagy lélek . . . szerelmük ragyogó csillagnár a szerelem történetében. Ily nő kincs a férfira nézve. Érezni csókja között — hol annyi az édesség — hogy kékkel rebesgeti nevet; látni szemeiből — hol oly mély a szerelem, hogy bizalommal csüng arczán — a legédesebb álom, melyet halandó földön álmodhat. Margitom! . . . a te karjaidban ínt felém a boldogság paradicsoma, kebleden elhallgat és meghal a gond, a fájdalom, a bú és ha szemeiből reám ragyog a vigasztaló szerelem, akkor érzem, hogy te vagy nekem azon szelid geniusz, kinek ajkairól szívom az életet.

„Oh édes Bélám . . . számláld meg hát szívem dobbanásait, midőn szerelmet suttognak ajkaim s érezd meg álmodott vágyaidnak gyönyörét. . . .”

Dicsőségem lesz magam védeni és boldogságom engedni.

A Duna vize lassan folydogált . . . csendesség terült el a szigeten, nesztelenül lebegett a kellemes éjjeli szellő a ligetben . . . csak a csalogány dalolt még édesebben, még lágyabban, mintha himnuszt zengett volna a boldogság leirhatatlan perczéire!

És most?! Előttém arczképe . . . tündöve nézem e vonásokat, szívem elszorult . . . szemembe könnyek tódulnak . . . reszkető kézzel emelem ajkaimhoz e szende képet, felsóhajtvá:

„Istenem mily szép álom — volt!”

darab
vigjate
Örömi
vidéki
népszé
Van
operet
tenörje
fogást
komika
színész
előadói
magát
sulat
müpar
gyozód
bel- és
erdekl
gyozód
rosunk
ügyene
társula
színház
partfog
számit.
K
nemesa
hanem
azt mé
M
nyilatk
kielégít
sulaton
ségen
nem le
E
lunk s
fog, mi
nyitani
műzles
beli ev.
felszólít
57 krt
a Magy
szeghez
a tanít
osztály
tály ifj
ifjusága
7 frt
25 kr.
II. oszt
tály ifj
kivül a
sége al
gyűjtött
fias czé
összesen
nek em
f. hó
bevétele
30 kr.
tett 77
117 frt
11 frt 3
A „Szé
59 kr.
levonás
levonás
szegnek
alapnak
felülfe
szeg az
dön az
374. T
1883.
Az
mint ve
végreha
1.
telekjk
úgy a 8
2.
3.
hivatalo
délöltt
4.
készpén
bánatpé
5.
1-ső
számitv

Eperjesi színház.

(h) Farkas Gusztáv színigazgató eddig négy darabban mutatta be társulatát — népszínműben, vígjátékban és magasabb társadalmi színműben. Örömmel kell konstatálnunk, hogy a társulat a vidéki színészet legjobb nevű, dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette-tagjaiból van szervezve. Van kitűnő operette-coloratur-, népszínmű- és operette-énekesnője; teljesen jól iskolázott hős-ténorja, operette-énekes és tenor baritonja; kifogástalan drámai-, továbbá vígjátéki szende és komika színész- és komikus, s a kar és segéd-színészi személyzet is kielégítő.

Es ez meg is látszott az eddigi négy előadáson, melyen a társulat úgy mutatta be magát, hogy a tagok kiváló képességéről, a társulat szoliditásától s reális hiteléről, városunk műpártoló közönsége teljesen megnyugtató meggyőződést szerezhetett magának.

A műsorba felvett legjobb és legérdekesebb bel- és külföldi művek csak emelik a bizalmat s érdeklődést a társulat iránt s teljesen meg vagyunk győződve, hogy az igazgatónak sikertülni fog városunk és környéke közönségét pártfogásra méltó ügyének megnyerni, mert a legkifogástalanabb társulat is csak úgy működhetik sikerrel, ha a színházlátogató közönség támogatja. A közönség pártfogása és jóindulata az, melyre a színigazgató számít.

Itt az ideje megmutatni, hogy Eperjes városi közönségének csakugyan van műérzéke, hogy nemcsak szóval brillírozni, kritizálni és fitymálni, hanem ha jó színtársulat telepszik le falai között, azt méltányolni, pártfogolni tudja.

Mi részünkről nyugodt tárgyilagossággal ki-nyilatkoztatjuk, hogy a társulat teljesen képes kielégíteni közönségünk műízletét s nem a társulatot, hanem a közönség megrovandó közönyös-ségén fog múlni, ha az igazgató kitűzött céljának nem lenne képes megfelelni.

Erre azonban jelen esetben nem is gondolunk s szívesen hiszünk, hogy közönségünk sietni fog, minél nagyobb számú bérletek által bebizonyítani, hogy itt csakugyan tényleg is létezik műízléssel bíró intelligencia!

Különlélek.

— **Adakozás Arany János szobrára.** A hely-beli ev. Collegium ifjusága a collegiumi igazgatóság felszólítása folytán Arany János szobrára 90 frt 57 krt adakozott, mely összeget a coll. igazgatóság a Magyar Földhitelintézethez küldte el. Ezen ösz-szeghez járultak a hittanintézeti hallgatók 18 frt, a tanítóképzedei ifjuság 8 frt 85 kr, a gymn. VIII. osztály ifjusága 15 frt 70 kr, a gymn. VII. osztály ifjusága 5 frt 20 kr, a gymn. VI. osztály ifjusága 13 frt 15 kr, a gymn. V. osztály ifjusága 7 frt 60 kr, a gymn. IV. osztály ifjusága 5 frt 25 kr, a gymn. III. osztály ifjusága 4 frt, a gymn. II. osztály ifjusága 8 frt 17 kr, a gymn. I. osztály ifjusága 4 frt 65 kr. A fentebbi összegben kívül a collegiumi magyar társaság saját elnök-sége által kibocsátott aláírási iven 19 frt 60 krt gyűjtött tagjai között ugyancsak a nemes, hazafi-as célra, úgy hogy a collegiumi ifjuság körében összesen **110 frt 17 kr.** gyűlt össze a nagy költő-nek emléksobrára.

— **Az eperjesi önkéntes tűzoltó-egylet javára** f. hó 18-án megtartott műkedvelői színi előadás bevétele volt 183 frt 50 kr., felülfizetések 11 frt 30 kr., összes bevétel 194 frt 80 kr. A kiadás tett 77 frt 55 krt, maradt ennél fogva bevétel 117 frt 25 kr. Levonva ebből a felülfizetések 11 frt 30 krt, maradt tiszta bevétel 105 frt 95 kr. A „Széchenyi-Kör“ javára eső 10 százalék 10 frt 59 kr, s illetőleg a szerepbizterésért járó 3 frt levonása után 7 frt 59 kr. Ezen 7 frt 59 kr levonása után maradt: 98 frt 36 kr., mely ösz-szegnek felerésze, vagyis 49 frt 18 kr. a színház-alapnak, másik felerésze pedig a 11 frt 30 krnyi felülfizetés, tehát összesen: 60 frt 48 krnyi ösz-szeg az önkéntes tűzoltó-egyletnek adatott át. Midő-n az előadás anyagi eredményét a fentebbiekben

feltüntetjük, egyttal felhasználjuk az alkalmat, hogy az ösz-sze t. közreműködött hölgyek és urak-nak önzelen fáradságuk s a nyújtott művelésetért hálás köszönetünket nyilvánítsuk. — Az eperjesi „Széchenyi-Kör“ színészeti szakválasztmány, 1883. márczius 20-án.

— **Egyéves méncsikók vásárlása az állam részére.** Sárosmege területén az egyéves ménc-szikók vásárlása Eperjesen, folyó évi április hó 20-án és Girálton folyó évi április hó 21-én a délelőtti órákban fog megtartatni. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmügyi miniszterium felhívja mindazon tenyésztőket, kik jól kifejlett, szabályos alkatú és erős csontú egyéves méncsikókat eladni kívánják, hogy azokat a fentnevezett napon és helyen megjelenő bizottságnak a községhez előtt bemutassák. Ez alkalommal csupán oly egyéves méncsikók fognak az állam részére megvétetni, melyek származása apai részről hiteles fedeztetési jeggyel kimutatható. Előnyben részesül pedig az-oly csikó, melynek jó alkatú anyja is elővezette-tik. A megvásárolt csikók a miniszteri vásárló biztos által rögtön a helyszínén kifizettetnek és átvéttetnek. Ezen méncsikóvásárláson kívül a megye területén lótenyésztési jutalomdíj-ösztás is fog tar-tatni, melynek helye, ideje és feltételei iránt a hirdetemény később fog közzétetni.

— **Az eperjesi „Széchenyi-Kör“ zene- és képművészeti szakválasztmány** folyó évi ápril hó 6-kán esti 6 órakor saját helyiségeiben házi estélyt rendez, melynek műsora szokott módon kifüggesztés által fog közzétetni

— **Telephon-vezeték Eperjes és Nagy-Sáros között.** A nagy-sárosi műmalom-társulat itteni igazgatósági irodáját a nagy-sárosi műmalommal telephon-vezeték létesítése által ösz-sze fogja kötni. A telephon-telep Bielek László igazgató ur fő-utcai házában fog felállitani s a kertjén keresztül az árok-utczára vezetetteti. Innen két telephon-rúd közvetítendi az ösz-szeköttetést a Meliorisz-féle pár-kányon keresztül a molnár-utczára s onnan a fő-utcai Meliorisz-féle házba, innen pedig egy rúd-ösztolp segítségével a löcsei útra fog vezetetteti.

— **Névmagyarosítás.** Kohn Lajos helybeli ügyvédsegéd belügyminiszteri engedéllyel Kún-ra változtatta nevét.

— **Bútorvásárlóknak.** A budapesti Steinbach Sándor-féle hirdetést t. olvasóink különös figyel-mebe ajánljuk.

— **Ösz haj-e vagy fekete?** A párisi nagy opera egyik ballerínája egy reggel véletlenül meglátogatta C. kisasszonyt, szintén tánczosnót, a kit éppen toilette-asztalánál talált. „Mit! — kiáltott fel meglepetve — neked ösz hajad van?“ „Igen — válaszolt megzavarodva a tánczosnó, nagy bánatom volt, s hajam egy éjszaka megöszült. Másnap újra meglátogatta C. kisasszonyt, de ekkor már haja pompás fekete színű volt. „Ma hajad ismét fekete lett, — jegyzé meg egy kis malitfiával a kisasszony. „Igen, — volt a válasz — a nagy öröm követke-zésében ismét megfeketedett.“

Felölös szerkesztő: *Kyss Géza.*

Segéd-szerkesztő: *Hedry Bertalan.*

Kiadótulajdonos: a tulajdonosok nevében: *Haitsch Lajos.*

NYILT TÉR.*

A „Sárosmegei Közlöny“ 13-ik számában „Különlélek“ rovata alatt megjelent „Felvilágosítás“ című cikk a tulajdonképeni tárgytól egészen eltérve „felvilágosítás“ személyeskedésbe bocsátkozik s a pars pro toto elve szerint ellenem fordulva, — a ki különben a „Nyilatkozat“-ot magukévá tett joghallgatónak csak mint egyik szerény megbizottja jártam el a fennforgó ügyben, — engem sértő és kihívó kifejezésekkel támad meg, leveleket, melyet mint ilyen, „Nyilatkozat“-tunknak a „Sáros. Közlöny“-be való felvételének megtagadása folytán a „S. K.“ lapvezéréhez intéztem „minden higgadságot nélkülöző, nyeg'eségek-vel telt s tenyegető válasz“-nak kvalifikávn.

Nem szándékom ezen kifakadásokra bőveben reflektálni, de a helyett — az úgy mibenléte

* Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelős-séget a Szerk.

s eljárásom korrekt voltának kitüntetése végett — fentemlített levelemnek szóról-szóra való közlésére szoritkozom.

E levél a következő:

„T. Mártonfy Márton Úrnak

a „Sárosmegei Közlöny“ lapvezérének

Kassán.

Vett soraira a következőkben kívánunk vá-laszolni:

Midő-n „Nyilatkozat“-unknak a „Sárosmegei Közlöny“-ben való közzétételére kértük fel, tettük ezt azon feltevéssben, hogy minden lap, mely egy személyt vagy annál inkább egy egész testületet megtámadó cikkeknek ad helyet hasábjain, lovagias kötelességének tartja az arra vonatkozó választ is közzélni.

Igen sajnáljuk, hogy ezen a lapvezér Úr iránt is táplált feltevéssünkben csalatkozunk kellett, a mennyiben legnagyobb csodálkozásunkra s előttünk majdnem megfoghatatlan, — de mindenesetre gyanút keltő — okokból válaszukat még a „Nyilt-tér“-be sem hajlandó felvenni „mert — úgymond — oly hangon van írva, melyhez közönségünk még eddig szokva nincs.“

Eltékintve attól, hogy mi még kevésbbé va-gyunk szokva rágalmozó támadásokra, mint a közön-ség olyanokra vonatkozó nyilatkozatok olvasására, annál kevésbbé fogadhatjuk el jogosultnak indok-lását, mert hiszen tudvalevő dolog, hogy a szer-kesztőség a sajátkezüleg aláírt s a „Nyilt-tér“-ben közzétett közleményeknek sem tartalmáért, sem alakjáért felelősséggel egyáltalában nem tartozik.

Ennyit a nyilatkozat felvételének megtaga-dására vonatkozólag.

A mi pedig a megjelent cikkekre vonatkozó s bennünket felvilágosítani kívánó magyarázatát illeti, azt igen köszönjük, de mi arra sem nem szorul-tunk, sem nem kértük azt, másrészt arra nézve sem tartjuk illetékesnek, hogy censurája alá vonva nyilatkozatunkat, bennünket leczkértessen s itéle-tet mondjon a felett, vajjon nyilatkozatunk eléggé van-e indokolva vagy nem. Nincs utyan ezzel az mondva, mintha mi egyéni nézetekben korlátolni kívánnók, azonban mi sem szükségesnek, sem pedig kötelességünknek nem tartjuk, magunkat cikkiró vádjával szemben bővebben, mint azt a nyilatkozatban tettük, igazolni, fennhagyva cikkirónak, miszerint vádját — ha ki merete mondani, azt indokolni is kötelességének tartsa.

S végtére nagyon csalódik a lapvezér Úr, ha minket az esküdszék megemléttével vélt talán megfélemlithetni; tudjuk mi azt igen jól, hogy bár Magyarországon — s hála Istennek — sajtó-szabadság van, a mit azonban lapvezér Úr eljárása által úgy látszik csak önmaga szeretne monopoli-sálni, mindenki azért, a mit ir. felelősséggel tar-tozik, hanem épen azért, mert erősen meg vagyunk győződve állításunk igazságáról, mi ezen felelős-séget mindenkor és minden körülmények között készséggel elvállaljuk.

Ha azonban a lapvezér Úr nem tartotta lo-vagias kötelességének lapjába egy oly nyilatkozatot felvenni, melyet egy a lapjában megjelent cikk folytán közzétenni becsületbeli kötelességünk pa-rancsol nekünk, s melyért a felelősség csakis bennünket érhet, physikailag arra kényszeríteni nem lehet természetesen senkit, azonban kijelentve azt, miszerint ily körülmények között a nyilatkozat felvételének abszolút megtagadását nem tartjuk s nem tarthatjuk a fentebb kifejtett okokból indokoltnak, sem pedig lovagias eljárásnak, biztosít-hatjuk, miszerint gondoskodni fogunk, hogy válszunkat mindezek dacára nyilvánosságra hozzuk s ha nekünk az elégtételszerzést ezen eljárása által lehetlenné akarja tenni, azt magunknak más úton megszerezük.

Eperjes, 1883. márczius 21.

A nyilatkozatot magukévá tett joghallgatók, nevében:

Fekete Imre s. k.

IV. éves joghallgató.

Ezek után a t. közönség itéletére bízom el-döntését annak, vajjon a cikkirót vagy engem illetnek-e meg inkább azon jelzők, melyekkel válaszatot jellemezte.

Eperjes, 1883. márczius 29.

Fekete Imre.

HIVATALOS RÉSZ.

374. Tkszám. Hirdetmény.

Az eperjesi egyházmegyei papiárva alapja mint végrehajtónak özv. Husvár Mária és társai végrehajtottak elleni árverési ügyében.

1. Elárvereztetik Eperjes város 380 számú telejkönyvbeni 722. hr. és 14. öszseir. sz. a. ház, úgy a 835. sztjkbeni 725 6. hr. sz. a. részletnek tele.

2. Kikiáltási ár 600 frt és illetve 13 frt.

3. Az árverés a kebelbeli tükönyvi hatóság hivatalos helyiségeiben 1883. évi május hó 28-ikának délelőtti 10 órájkor megtartatik.

4. Venni szándékozók kötelesek 61 frt 30 krt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egyenlő részletekben, és pedig 1-ső részlet 30, a 2-ik 60 nappal leütés napjától számítva 6% kamatokkal, az eperjesi kir. adó-

hivatal mint letéti pénztárba lefizetendő, bánatpénz az utolsó részletbe beszámíttatván.

6. A feltételek alólírott hatóságnál betekint-hetők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Eperjesen, 1883. évi márczius hó 8-án.

Rosenfeld s. k.
h. jegyző.

Molitorisz István s. k.
h. elnök.

547. Tkszám. Hirdetmény.

Az „Eperjesi Népbank“ mint végrehajtónak Kandrács József és neje szül. Karahuta Borbála végrehajtott elleni árverési ügyében 490 frt 95 kr. és jár. iránt.

1. Elárvereztetik sebesváraljai 62., 22. és 33-ik számú telejkönyvbeni ingatlan birtok.

2. Kikiáltási ár 1239 frt.

3. Az árverés a kebelbeli telekkönyvi hatóság-nál 1883. évi május hó 22-ikének délelőtti 10 órájkor megtartatik.

4. Venni szándékozók kötelesek 123 frt 90 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bánatpénzül letenni.

5. A vételár egyenlő részletekben, és pedig 1-ső részlet 30, 2-ik 60, 3-ik 90 nappal leütés napjától számítva 6% kamatokkal, az eperjesi kir. adóhivatal mint letéti pénztárba lefizetendő, bánat-pénz az utolsó részletbe beszámíttatván.

6. A feltételek alólírott hatóságnál betekint-hetők.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság Eperjesen, 1883. évi február hó 22-én.

Szeredinszky s. k.
jegyző.

Tahy s. k.
elnök.

Nem hivatalos hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy alólírott hivatalnál (a sófőzdekben) három éven keresztül termelendő bükkfahamu zárt ajánlattal összekötött nyilvános árverés útján a legtöbb ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Venni szándékozók felhivatnak, miszerint 50 kros bélyeggel és 15 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat folyó év április hó 18-án reggel 10 óráig az alólírt m. kir. hivatalhoz nyújtják be; melyekbe az ajánlott összeg szó és számban hektoliterenként kiírandó és a feltételeknek teljes ismerete igazolandó.

Magy. kir. főbánya hivatal Soóvárt.

Asztalos- és kárpitos - butor.

Több száz szoba berendezésére

legolcsóbb ár mellett

mindenkor készletben kapható

STEINBACH SÁNDOR

es. kir. kizárólag szabadalmazott

kárpitos, diszitó és butorgyárosnál

Budapesten,

Ferencz József.tér 6. sz. alatt

„Európa“ szálloda átellenében.

Kiházasítási és nagyobb mérvű berendezéseknél különös árleengedés 5-1

Képes árjegyzék ingyen.

Regalien-Pachtung.

In Osztropatak ist das Wirthshaus — welches der bisherige Pächter bereits geräumt hat — sammt der Schankgerechtigkeit, vom 1-ten April l. Jahres an zu verpachten. Die Bedingnisse sind zu erfragen in Osztropatak bei Hern Árpád v. Bánó und in Eperies bei Adv. Dr. Gyula Schmidt. 2-1

Tökéletesített fénydelejes lámpa

minden világító anyag és láng nélkül, sötétben önállóan világítva. Ezen összpontosult kisugárzással bíró lámpa, hálósobák, bányák, kőolaj- vagy más szesz-raktárak, istállók, egy szóval valamennyi tűzveszélyes helyiségben majdnem nélkülözhetlen, mivel a tűz vagy felrobbanás veszélyét tökéletesen kizárja. Közönségesebb munkák végzéséhez elegendő világító erejére nézve, 10 évre kiterjedő jótállást vállalunk. Minél nagyobb a lámpa, annál nagyobb a világító hatása. Szétküldése utánvét mellett történik. Ára 9, 12, 50 és 35 márka darabonként. Bányák részére berendezve 10 márka, hálósobák számára 12-20 és 6.ával ellátva 35 márka.

Chemische Fabrik

Berlin, S. Gitschinerstrasse 78.

Dreher Antal-féle

KIVITELI PALACZKSEREK

egyedül kaphatók és megrendelhetők

csakis

DIETRICH és GOTTSCHLIG-nél, Budapesten,

vagy

Dreher Antalnál, Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése céljára eltett, legkitünőbb kiviteli palaczksereknek.

Ismételadókat legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük.

Szives tudomásra.

Azon t. cz. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczksernek hamisítatlanságáért és eredetiségeért kezeskedünk, melyeknek vignetáin a „Dietrich és Gottschlig“ név világosan olvasható. 10-1

Nyomatott az „Eperjesi Bankegylet“ könyvnyomdájában.

Stroh- und Filzhüte.

Ergebenst Gefertigte beehre mich dem geehrten Publikum die höfliche Anzeige zu machen, daß ich

Stroh- u. Filzhüte

zum Putzen und Modernisiren

so auch nach der neuesten Mode auf's geschmackvollste herzurichten zu den billigsten Preisen übernehme. Um recht zahlreichen Zuspruch bittet

Hochachtungsvoll

Catharina Gawalewits

Eperies, Grabengasse Nr. 337.

Zum Putzen und Modernisiren.

1437. sz. 112.

Hirdetmény.

A „Zöldfa“ épületben berendezett állami kézi s mechanikai tanszövödében egy gőzkazán felállítása válván szükségessé s annak tervrajza benyújtván, ezen ügynek a helyszínen Podhorányi Bálint városi tanácsnok vezetése, s a helybeli m. kir. államépítészeti hivatal főnökének mint szakértőnek közreműködése mellett az 1872. é. VIII. t. cz. 8., 9., 10., 11., 12. és 13. szakaszai értelmében leendő tárgyalására határidőül f. évi április hó 10-ik napjának d. e. 10 órája tüzetett ki. Miről a közönség azzal értesítettik, hogy a tervek nevezett tanácsnoknál megtekinthetők, s netaláni kifogásait a tárgyalás alkalmával bárki is megteheti.

Eperjes sz. kir. város tanácsa 1883. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Zu verpachten ein

Ackerfeld

23 Joch gross bester Qualität

auf Eperieser Terrain hinter der grossen Brücke „Kralyova hura“.

Nähere Auskunft ertheilt Advokat Tomka.

Lakás bérbeadás.

Egy a főutcán 3 szoba, 1 kamara s pinczéből álló lakás május 1-től bérbé adandó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni Gallotsik J. W. kereskedésében.

Mustrák kívánatra bérmentesen.

Legnagyobb választékban

s jutányos árban csakis nálam kaphatók, legujabb női rubakelmék, francia Creton, satén, moll és percdalok ugyszintén napernyők.

Zavatzky Szilárd

(ezelőtt Kósch)

Eperjesen.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Wunder der Industrie!

Die Massenverwaltung der falliten „Grossen Anglo-Britischen Silberfabrik“ verkauft sämtliche Waaren um 75 Procent unter der Schätzung. Gegen Einsendung des Betrages oder auch gegen Nachnahme von 16 Mark oder 8 fl. 75 kr. ö. W. erhält man ein ausserst gediegenes Speise- und Dessert-Service aus dem feinsten anglo-britischen Silber (welches früher über 60 fl. kostete), und erhält jeder Besteller eine schriftliche Garantie für das Weissbleiben der Bestecke auf zehn Jahre.

- 6 Tafelmesser mit vorzüglicher Stahlklinge,
 - 6 echt anglo-brit. Silbergabeln aus einem St.,
 - 6 massive anglo-brit. Silber-Speiselöffel,
 - 6 feine anglo-brit. Silber-Kaffeelöffel,
 - 1 schwerer anglo-brit. Silber-Suppenschöpfer,
 - 1 massiver anglo-brit. Silber-Milchsöpfer,
 - 6 vorzügl. anglo-brit. Silber-Messerleger,
 - 6 Stück Dessertmesser mit Stahlklinge,
 - 6 schwere anglo-brit. Silber-Dessertlöffel,
 - 6 schwere anglo-brit. Silb.-Dessertgabeln, aus 1 St.,
 - 6 feinste cisel. Präsentirtassen,
 - 1 Theeseier, feinsten Sorte,
 - 1 Salz-, Pfeffer- und Zahnstocher-Behälter,
 - 2 effectv. Salon Tafelleuchter.
- 60 St.

Als Beweis, dass meine Annonce auf keinem Schwindel beruht, verpflichte ich mich öffentlich, wenn die Waare nicht convenirt, dieselbe ohne jeden Anstand zurückzunehmen. Wer daher eine gute und solide Waare und keinen Schund für sein Geld bekommen will, der wende sich, so lange der Vorrath dauert vertrauensvoll nur an

L. GUTTMANN,

Wien, II., Darwingasse Nr. 2.

General-Depot der anglo-brit. Silber-Fabrik.

Geld

amerikanisches zahlt am besten

ARNOLD REIF

Wien, Kolowratring Nr. 9.

Jedwede Auskunft gratis.

Warnung für Auswanderer!

Diejenigen, welche nach Amerika reisen wollen, seien hiedurch gewarnt, Handgelder nach dem Hafen zu senden, zumal es sehr häufig vorkommt, daß Leute eine Angabe zur Belegung der Plätze einfinden und dann an der Landesgrenze bei Revision oder wegen anderen Umständen angehalten und zurückgesendet werden, so daß das eingekaufte Handgeld verlieren. Es empfiehlt sich demnach, nicht direkt nach dem Hafen zu reisen, sondern mit einem befannten renommirten inländischen Agenten so zu kontrahiren, daß der Passagier ohne jede Gefahr vor materiellen und anderem Schaden bewahrt wird, und daß ihm der inländische Kaufmann für Alles haftet.

Jede nähere Auskunft ertheilt unentgeltlich:

ARNOLD REIF, Wien,

Stadt, Kolowratring, Pestalozziggasse 1. 25-1